صفحه‌آرا: آرش شادمندی

افزایش نظارت بر مسافربرهای اینترنتی و شخصی

محسن هرمزی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران: از ابتدای هفته جاری جلسه ما با وزارت کشور آغاز شده است. هدف ما این است که با همراهی وزارت کشور، نظارت مؤثر و دقیقی بر عملکرد مسافربرهای اینترنتی و شخصی اعمال شود.

اختصاص بودجه برای جابه‌جایی تیرهای چراغ برق

ناصر امانی، عضو شورای اسلامی شهر تهران: با توجه به گلایه‌مندی شهروندان و ساکنان برخی محله‌ها از وجود تیرهای مزاحم، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری، اعتباری را به‌ویژه برای مناطق جنوبی برای جابه‌جایی بخشی از تیرهای چراغ‌برق پیش‌بینی کردیم.

فعالیت ۳۵۰۰ «خادم الغدیر» برای مهمانی ۱۰کیلومتری

محسن قضاتلو، مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران: روز برگزاری مهمانی ۱۰کیلومتری غدیر، علاوه بر افراد داوطلبی که در طرح پاکبان افتخاری با عنوان «خادم الغدیر» برای خدمت در این روز ثبت نام کرده‌اند، ۳۵۰۰ نفر نیروی خدمات شهری به همراه ۲۷۸ دستگاه ماشین‌آلات حضور خواهند داشت.

خط ۷ به دانشگاه علوم و تحقیقات می‌رسد

محمدباشار لطفی، سرپرست مجری خط ۷ مترو در تهران: با ساخت ۲ ایستگاه چهاردیواری و دانشگاه علوم و تحقیقات، پروژه توسعه شمالی خط ۷ را در کوتاه‌ترین زمان ممکن در اختیار مردم قرار می‌دهیم. البته لازمه تحقق این امر تأمین بموقع منابع مالی است.

افتتاح ۱۱ پروژه در قلب تهران

رهاورد یکصدوهشتادودومین پویش امید و افتخار بهره‌برداری از همراه‌سرا و تالار تا افتتاح ورزشگاهی در منطقه ۱۲ بود

گزارش: تیلوفر ذوالفقاری، روزنامه‌نگار

قطار یکصدوهشتادودومین پویش امید و افتخار این بار در قلب پایتخت ایستاد و ۱۱ پروژه شهری عمرانی، اجتماعی، فرهنگی و حمل‌ونقل و ترافیک در منطقه ۱۲ به بهره‌برداری رسید. ساخت همراه‌سرای سنگلج و تالار یاس ویژه اقشار کم‌برخوردار، پیاده‌روسازی و راه‌اندازی زمین چمن، برخی از این پروژه‌هاست که با بهره‌برداری از آنها اهالی منطقه از خدمات متنوع بهره‌مند شدند.

سنگلج؛ میزبان همراهان بیماران

همزمان با روزی که قرار است روبان افتتاح ۱۱ پروژه در منطقه ۱۲ قیچی شود، نخستین پروژه‌ای که در قلب پویش امید و افتخار در این منطقه به بهره‌برداری می‌رسد، تجهیز و نوسازی همراه‌سرای سنگلج است. در منطقه پرجمعیت و پرتردد قلب پایتخت، چند بیمارستان و مرکز درمانی مرجع و بزرگ وجود دارد که روزانه افراد زیادی از تهران و شهرهای دیگر برای دریافت خدمات درمانی به آنها مراجعه می‌کنند. ساختمان همراه‌سرای سنگلج با ۲۰۰ مترمربع مساحت در ۳طبقه، برای رفع دغدغه اسکان همراهان بیماران راه‌اندازی شده است؛ ساختمانی سیمانی که امکانات اولیه را برای اسکان موقت همراهان بیماران بیمارستان‌های منطقه دارد و ظرفیت آن حداقل ۲۴ تخت است.

تبدیل زمین متروکه به تالار

نام محله هرندی سال‌ها پیش به‌عنوان محله‌ای پرچالش معروف بود، اما این روزها طرح‌های عمرانی، فرهنگی و اجتماعی مختلفی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی، توسعه زیرساخت‌ها و افزایش امکانات در آن اجرا می‌شود. به همین دلیل دومین محل حضور مدیران شهری تالار یاس است که برای اقشار کم‌برخوردار افتتاح می‌شود. تالار پذیرایی با ۲سالن و ظرفیت ۵۰نفر در زمینی متروکه ساخته شده که روزگاری زمینه‌ساز بروز آسیب‌های اجتماعی در محله بود. با ساخت تالار یاس، اهالی منطقه به‌خصوص اقشار کم‌برخوردار می‌توانند از تجهیزات و امکانات این تالار برای برگزاری مراسم مختلف استفاده کنند. البته مهمان ویژه مراسم افتتاحیه تالار یاس، جمیله صادقیان، مادر شهید علی صادقی است. شهردار منطقه و معاون هماهنگی و امور مناطق شهرداری تهران با تقدیر از او، تالار یاس را با دعای خیر این مادر شهید برای جوانان افتتاح می‌کنند.

۲ دستاورد راه‌اندازی پروژه‌های منطقه ۱۲

- بهبود زیرساخت‌های شهری
- ایجاد فرصت‌های شغلی برای ساکنان

چه پروژه‌هایی در بسته افتتاحیه منطقه ۱۲ راه‌اندازی شد؟

- همراه‌سرای سنگلج
- تالار یاس ویژه اقشار کم‌برخوردار
- رفیوژ میانی خیابان شوش
- احداث زمین چمن گوته
- ساماندهی میدان سید اسماعیل
- پیاده‌روسازی خیابان ظهیرالاسلام
- پیاده‌روسازی خیابان امیرکبیر
- پیاده‌روسازی خیابان شهید شیرازی
- پیاده‌روسازی خیابان ملت
- پیاده‌روسازی خیابان شهید درخشان
- پیاده‌روسازی خیابان نهبد جوانتاش
- پیاده‌روسازی خیابان شهید قادری

پروژه‌های افتتاح‌شده در منطقه ۱۲ در کدام حوزه‌هاست؟

- شهری عمرانی
- اجتماعی
- فرهنگی
- حمل‌ونقل و ترافیک

هرندی، مرکز گردشگری بدون شب‌مردگی

لطف‌الله فروزنده، معاون هماهنگی و امور مناطق شهردار تهران: در دوره فعلی مدیریت شهری، تهران تبدیل به کارگاه شده است. ۸۰۰ پروژه در مناطق مختلف تهران در حال اجراست که تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد؛ پروژه‌هایی مانند بزرگراه یادگار امام(ره)، بزرگراه شهید شوشتری، ورود اتوبوس‌ها و تاکسی‌های برقی و ساخت قطار ملـی برخی از این پروژه‌هاست. منطقه ۱۲، کلان‌منطقه محسوب می‌شود و می‌تواند در تهران هویت‌سازی کند. باید از ظرفیت‌ها استفاده کنیم و محله هرندی را به‌عنوان مرکز گردشگری بدون شب‌مردگی معرفی کنیم. شهر باید زنده باشد و امید و نشاط با راه‌اندازی پروژه‌ها ایجاد شود.

افتتاح پروژه‌های جدید تا پایان شهریور

محمد آیینی، شهردار منطقه ۱۲: در نیمه اول امسال ۳بسته افتتاحیه خواهیم داشت. ۱۱ پروژه افتتاح شد و ۲بسته دیگر در مرداد و شهریور خواهیم داشت. پیاده‌روسازی و بهسازی معابر در برخی از خیابان‌های منطقه، چمن ورزشی گوته و ۲ پروژه اجتماعی شامل همراه‌سرای بیمار در محله سنگلج و تالار یاس برخی از این پروژه‌هاست. بسته افتتاحیه تیرماه اعتباری حدود ۴۰۹ میلیارد تومان خواهد داشت و پروژه کانال آب‌های سطحی خیابان فردوسی مهم‌ترین پروژه آن است. با تکمیل آن، مشکل آب‌گرفتگی در منطقه به‌صورت کامل حل می‌شود.

۱۸۱ میلیارد تومان بودجه ۱۱ پروژه افتتاح شده در قالب پویش امید و افتخار در منطقه ۱۲ است.

۱۱ پروژه شهری، فرهنگی، اجتماعی و حمل‌ونقل و ترافیک در منطقه ۱۲ به بهره‌برداری رسید.

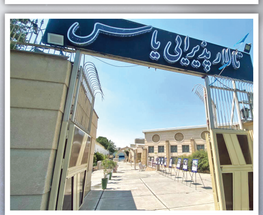

همراه‌سرای سنگلج
کاربری: خدماتی
مساحت: ۲۰۰مترمربع
نکته: همراه‌سرای سنگلج در خیابان بهشت، خیابان شیخ فضل‌الله نوری واقع شده و با ظرفیت ۲۴ تخت، برای ارائه خدمات به همراهان بیمار تجهیز و نوسازی شده است.

تالار یاس
کاربری: خدماتی، اجتماعی
مساحت: ۱۵۰۰مترمربع
نکته: تالار یاس با ۲سالن مجزا که هر کدام ۲۵۰ نفر ظرفیت دارد، همچنین با امکان پارک خودرو برای ۱۸۰ خودرو، هدف از ساخت آن، حمایت از اقشار کم‌برخوردار برای اجرای مراسم مختلف است.

زمین چمن گوته
کاربری: ورزشی
مساحت: ۴۰۰۰مترمربع
نکته: زمین چمن گوته با هدف افزایش سرانه ورزشی در منطقه ۱۲ و توسعه زیرساخت‌های ورزشی تفریحی در این منطقه به بهره‌برداری رسیده است. ۶چشمه سرویس بهداشتی و واحدهای اداری و مدیریت، بخش‌های مختلف این پروژه است.

عکس: همشهری/ رضا نوبله

توسعه شهر با سرمایه‌گذاران خصوصی

نشست «سرمایه‌گذاری و مشارکت در پروژه‌های کلان شهری» برگزار شد

گزارش ۲: محمد سرابی، روزنامه‌نگار

در سال‌های اخیر مدیریت شهری پایتخت به‌دنبال جذب سرمایه به بخش خصوصی است و پژوهش‌های دانشگاهی زمینه نظری آن را فراهم می‌کند. در این راستا هفتمین جلسه هم‌اندیشی تهران آینده، بهگشت، مهارت و مدیریت» با موضوع «سرمایه‌گذاری و مشارکت در پروژه‌های کلان شهری» توسط دانشگاه علمی کاربردی شهرداری تهران برگزار شد. در این نشست برخی از کارشناسان و استادان دانشگاه، جنبه‌های گوناگون سرمایه‌گذاری در پایتخت را با توجه به عرصه‌های جدید مدیریتی و فرصت‌های نوین فناوری بررسی و نظرهای خود را اعلام کردند. محورهای اصلی مطرح‌شده در این نشست را می‌خوانید.

آموزش شیوه‌های خلاقانه

محمدحسین بوچانی، رئیس هیات انتظامی ورز مؤسسه آموزش علمی کاربردی شهرداری تهران: در میان بیش از ۴۰۰ شهرداری در کشور، تنها مؤسسه دانشگاهی متعلق به شهرداری تهران است. هدف هم این است که موضوعات شهری را که‌گاهی کند و برای آنها راه‌حل‌های کاربردی داشته باشد. بهترین راه پیش حوزه علمی شهرداری‌ها هستند که این هم توسط مدیران شهرداری‌ها با بدل حل و فصل شود. در این نشست‌ها می‌شود تجارت جهانی را هم دید و تجارب جدیدی در حوزه اجرا به‌وجود آورد. دانشگاه علمی کاربردی به‌دنبال آموزش شیوه‌های خلاقانه به کارکنان است. اسال سرمایه‌گذاری و مشارکت، نام‌گذاری شده است. تامین درآمد هم در میان چند چالش اصلی مدیریت شهری ایران قرار دارد. کلیدی‌ترین سؤالی که می‌توانیم به آن پاسخ بدهیم این است که در حوزه سرمایه‌گذاری چطور می‌توانیم از طریق مشارکت مردم به حل چالش‌های شهری کمک کنیم.

بودجه‌ریزی متناسب با سرمایه‌گذاری نیست

مسعود بهشتی، معاون سابق اداره کل تشخیص و وصول درآمد: سال ۲۰۵۰ جمعیت شهرنشین جهان به ۶۶ درصد خواهد رسید که همراه با توسعه صنعتی مشکلات زیادی ایجاد می‌کند. در ایران هم سال ۱۳۵۷ حدود ۳۰ درصد شهرنشینی داشتیم. در این سال‌ها ۱۱ میلیون نفر جمعیت شهر در ۱۶۵ شهر سکونت داشتند، اما اکنون ۱۴۴ شهر داریم و ۷۰ درصد جمعیت شهرنشین هستند که بیش از ۶۰ میلیون نفر می‌شوند. شهرها در دوران جدید موتور محرکه توسعه هستند؛ به حدی که هر یک درصد توسعه در زیرساخت‌های شهری به ۳ درصد افزایش تولید ناخالص داخلی (جی‌دی‌پی) همان شهر منجر می‌شود. اما سامانه‌های بودجه‌ریزی شهرداری‌ها سنتی باقی مانده و به شکل جدید و متناسب با سرمایه‌گذاری‌ها در نیامده‌اند. بیشتر از نصف بودجه شهرداری تهران هم به ارزش‌افزوده و به بخش شهرسازی مانند صدور پروانه و جریمه تخلفات اختصاص پیدا کرده است.

تقسیم قدرت با مدیریت مشارکتی

علی حیات‌نیا، پژوهشگر حوزه اقتصاد شهری و مدرس دانشگاه: در توسعه مدیریت شهری، ابتدا پایه غیرمشارکتی را داریم که از آن به مشارکت نمادین و بعد به مشارکت واقعی حرکت می‌کنیم. در مشارکت نمادین، آگاه‌سازی یک‌سویه، رضایت‌سازی و دریافت نظرات مردم انجام می‌شود، اما تعهدی در مقابل آن وجود ندارد. در مشارکت واقعی بخشی از قدرت مدیریت شهری بین شهروندان تقسیم و بخشی از اختیار هم به آنها داده می‌شود. در بالاترین سطح مشارکت واقعی، شهروندان بر سیاست‌گذاری، اجرا و ارزیابی نظارت دارند. در هریک از شهرهای بارسلونا لندن، کپنهاگ، آمستردام، تورنتو، بمبئی، نیویورک، کیپ‌تاون، سئول و... مشارکت مردمی با الگوی متفاوتی به مرحله نهایی رسیده و طرح‌هایی با پیشنهاد و تأیید مردم اجرا شده است. نتیجه این مشارکت اعتمادسازی بوده است. در مواردی با استفاده از اپلیکیشن‌ها از مردم نظرسنجی شده است که به‌مدت چند سال ادامه پیدا کرده و در موارد دیگری از سرمایه‌های شهروندان برای پروژه‌های محلی استفاده شده است.

اداره سنتی اقتصاد شهر دیگر ممکن نیست

نوید خاصه‌ساف، مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری تهران: اداره اقتصادی کلانشهرها در تمام دنیا عملا با روش‌های سنتی ممکن نیست و یکی از راهکارها جذب سرمایه‌های شهروندان است که به‌عنوان یکی از ابزارهای تامین مالی استفاده می‌شود. اکنون بیشتر درآمد شهرداری تهران از محل عوارض شهرسازی است؛ درحالی که پایتخت به نسبت ۲۰ تا ۳۰سال گذشته به حد اشباع رسیده است و در سال‌های آینده با چالش جدی مواجه می‌شود. در نتیجه باید شهر را توسعه داد و چهراش را عوض کرد؛ بنابراین یکی از راه‌های مؤثر حضور بخش خصوصی و سرمایه‌ها و مشارکت‌های مردمی در پروژه‌های شهری است. در این زمینه چند اصل کلیدی وجود دارد که می‌توان موارد‌ی مانند شفافیت و قابل پیش‌بینی بودن، توزیع منصفانه ریسک میان بخش خصوصی، تدوین استراتژی جامع شهری براساس هزینه فایده و شناخت موضوعات را نام برد.

تناسب سرمایه‌گذاری‌ها

باید به اقتضای زمان از سرمایه‌گذاری بهره ببریم. اکنون در جهان به‌دنبال حل مشکل نازایی انرژی هستند و یکسوم سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه انرژی است، اما ما با چالش دفع یا سوزاندن زباله روبه‌رو هستیم و باید بگوئیم قطع نشن برق شهر را کار افرادی آسانسور باشیم. گاهی در تهران طرحی را پیشنهاد می‌کنند که در شهرهای دیگر اجرا شده، ولی با تهران تناسب ندارد. سال‌ها قبل در برج میلاد دافلیشریوم ساختند، اما ورود با شکست مواجه شد یا در یکی از شهرهای جمهوری آذربایجان بین آکوه پل شیشه‌ای ساختند که اقتنایی از پروژه‌ای در چین بود. این جاذبه گردشگری با مطالعه و مشاوره مناسب اجرا و باعث سرمایه‌گذاری‌های دیگر هم شد. امروزه این شهر در حال تولید عسل است که با عسل سبلان ایران رقابت می‌کند.

ثبات در طرح‌ها

بعضی از پروژه‌های شهری سودآور نیستند و به کمک شورا تلاش می‌کنیم بازدهی آنها را بالا ببریم. برخی از پروژه‌ها هم به تغییرات مدیران بستگی دارد و انسجام بین مدیران مختلف هم وجود ندارد. الان سازمان سرمایه‌گذاری شهرداری به نتیجه‌ای می‌رسد و مدیری از منطقه‌ای آن را رد می‌کند یا دستگاه نظارتی می‌گوید که در آن ابهام وجود دارد. الان حجم پروژه‌های تهران به‌دلیل جمعیت و وسعت آن از چند کشور اروپایی بیشتر است و باید ظرفیت‌های قانونی بیشتری هم داشته باشد. جذب سرمایه‌گذاری با منطقه و مزایده تفاوت دارد و مربوط به مذاکره برای استفاده از دارایی‌هاست. کارشناسانی هم هستند که صلاحیت بررسی ندارند و از دیدگاه ساختمانی به مدل‌های درآمدی نگاه می‌کنند.

حکمرانی مشارکتی؛ از «من شهردارم» تا باشگاه شهروندی

علی علاءالدینی، مدیرکل برنامه‌ریزی بودجه و کنترل عملکرد شهرداری تهران: از سال ۱۴۰۱ تجربه‌ای در شهرداری تهران به نام «من شهردارم» به وقوع پیوست تا بودجه‌ریزی براساس تعریف و اولویت پروژه‌ها انجام شود. در دوره دوم به جز پروژه‌های قبلی، مشکلات و ایده‌ها هم از مردم دریافت و تبدیل به پروژه‌های جدید شد. در «من شهردارم» سوم که زمستان سال گذشته اجرا شد، ۲۱۳۴ پروژه منتخب از مردم دریافت کردیم که در مناطق ۲۲ گانه و در سطح سازمان‌ها و شرکت‌ها امسال به نتیجه می‌رسد. دولت‌ها هر قدر هم که توانا باشند قادر نیستند به همه نیازهای متنوع، روبه‌رشد و متکثر مردمی پاسخ بدهند؛ برای همین به مسأله دریافت نظرات مردمی پیش رفته‌اند. پذیرش عمومی و اجتماعی اقدامات هم از این مسیر اتفاق می‌افتد و مشارکت در مراحل اجرا رخ می‌دهد. تعارضات عمومی هم در این صورت شکل نخواهد گرفت. از طرف دیگر باید مراقب بود که در جریان مشارکت، بار ناکارآمدی‌ها بر عهده مردم گذاشته نشود.

نهاد شهرداری به‌دنبال رفاه است

رضا نصراصفهانی، عضو هیات علمی گروه اقتصاد و کارآفرینی دانشگاه هنر اصفهان: در دنیا الزامات و نیازهایی پیش آمد که نهادی به نام شهرداری را ایجاد کرد، اما در ایران نهاد شهرداری وارداتی است؛ به همین دلیل هنوز با سؤال‌هایی در پس ذهن جامعه روبه‌رو هستیم. از طرف دیگر اکنون شهر نیازهایی دارد که در قوانین قبلی شهردار مسئول آنها نیست، اما آنها را تامین می‌کند؛ مثلا کتابخانه می‌سازد. شهرداری‌ها با مشکل تامین مالی به‌نسبت درآمد روبه‌رو هستند؛ زیرا باید پروژه‌ها را به نتیجه کامل برسانند. نمی‌شود که نصف یک خیابان را آسفالت و بقیه را رها کنند. در این میان سرمایه‌گذاری را هم داریم. سرمایه‌گذار به‌دنبال سود خودش است، ولی شهرداری به‌دنبال رفاه مردم است. کشورهای توسعه‌یافته این دو را با هم همراه کردند. وقتی درباره سرمایه‌گذاری بحث می‌کنیم باید مراقب باشیم که فضای رانتی ایجاد نشود و قراردادها با پایبندی ادامه پیدا کند؛ به همین دلیل باید قوانین مناسب داشته باشیم تا منابع مالی شهرداری پایدار باشند.

خوشه‌های نوآوری در مراکز شهرها

ناصر یارمحمدیان، عضو هیات علمی گروه اقتصاد و کارآفرینی دانشگاه هنر اصفهان: زمانی در دنیا شرکت‌های فناوری را از شهرها خارج می‌کردند و در شهرک‌های محصور شده قرار می‌دادند. در دهه‌های گذشته این شرکت‌های نوآور در مناطق شلوغ و پرتراکم شهری مستقر می‌شوند که در نتیجه خلاقیت آنها بیشتر می‌شود. فضاهای شهری برای بروز خلاقیت مناسب‌تر هستند و تمرکز جمعیت با آنها تناسب دارد. در الگوهای جدید نوآوری مناطق درون شهرها اولویت اصلی هستند و خوشه‌های نوآوری در مراکز شهرها شکل می‌گیرد. برآکندگی شرکت‌های نوآور، استارت‌آپی و دانش‌بنیان یک معیار مهم برای شناخت امتیازات محله‌هاست. پهنه‌های مناسب برای استقرار شرکت‌ها با تطبیق لایه‌های جغرافیایی انجام می‌شود. سیاستگذاری شهر و نیز دولت براساس معیارهای به‌دست آمده از این نتایج انجام می‌شود و شهرداری می‌تواند برخی از شاخص‌های شهری مانند جای ایستگاه‌های اتوبوس را تغییر دهد. در برنامه‌ریزی‌های دولتی و شهرداری بعضی از شاخص‌ها تفاوت دارد که با استفاده از محاسبات لازم می‌توان اهمیت هرکدام را پیدا کرد و در برنامه‌ریزی شهری مورد استفاده قرار داد.

سرمایه‌گذاری برای کاهش مبادله

محمود اولاد، پژوهشگر اقتصاد شهری: سرمایه‌گذاری به معنای اجتناب از مصرف کنونی به نفع مصرف در آینده است. تصور ما از سرمایه‌گذاری همان کاری است که برای تولید کالا و خدمات انجام می‌شود و در غیر این صورت سرمایه‌گذاری را مولد نمی‌دانیم؛ درحالی که انواعی از سرمایه‌گذاری‌ها برای افزایش بهره‌وری انجام می‌شود یا اینکه برای کاهش هزینه مبادله است. این در شهرها اهمیت دارد و باید نظام انگیزشی را در سرمایه‌گذاران ایجاد کنیم. سرمایه‌گذار به‌دنبال سود بیشتر و بازارهای جدید با حداقل هزینه و امکان نوآوری است. در جهان رقابتی تولیدکننده نمی‌تواند روی قیمت مانور بدهد، پس باید برای کاهش هزینه اقدام کند. وقتی زیستبوم نوآوری در شهرها وجود داشته باشد، نوآوری به‌صورت مداوم اتفاق می‌افتد. شهرها هم از جذب سرمایه‌گذار به‌دنبال ایجاد اشتغال و اقتصاد پایدار شهری هستند. سرمایه‌گذاران دنبال عوامل تولید ارزان و شهرها در پی سرمایه‌گذاری هستند که با کمک آن بتوانند کیفیت زندگی شهروندان را رقا دهند و درآمد پایدار برای هزینه‌های شهر به‌دست بیاورند.

چه کسانی در نشست شرکت کرده؟

مدیران شهری
جمعی از کارآفرینان
نمایندگان دولت
جمعی از متخصصان و پژوهشگران
گروهی از سرمایه‌گذاران

محورهای مهم صحبت‌ها چه بود؟

اهمیت سرمایه‌گذاری در شهرها
- کاهش هزینه‌های مبادله: توضیح چگونگی کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری از طریق سرمایه‌گذاری.
- ایجاد زیست‌بوم نوآوری: تأکید بر ایجاد محیطی مناسب برای رشد استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فناوری.
- بهبود کیفیت زندگی: تأثیر سرمایه‌گذاری بر افزایش امکانات و خدمات شهری.
- ایجاد اشتغال: نقش سرمایه‌گذاری در ایجاد فرصت‌های شغلی جدید.

خوشه‌های نوآوری در مراکز شهری
- تغییر الگوی استقرار: بررسی انتقال شرکت‌های فناوری به مناطق پرتراکم شهری.
- افزایش خلاقیت و نوآوری: تأثیر تعامل بین شرکت‌ها و نهادهای مختلف بر خلاقیت.
- پراکندگی شرکت‌های نوآور: شناسایی امتیازات محله‌ها براساس فعالیت‌های اقتصادی.
- سیاستگذاری شهری مبتنی بر داده‌ها: اهمیت بهبود زیرساخت‌ها و تسهیل فعالیت‌های اقتصادی از طریق داده‌ها.

تأکید بر اینکه سرمایه‌گذاری و نوآوری به‌عنوان عوامل کلیدی در رشد اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی شهرها شناخته می‌شوند.

صفحه‌آرا: آرش شادمندی

درشهر — مژگان مهرابی؛ روزنامه‌نگار

نجات امیرآباد از فیلترهای سیگار

درمیان اهالی به‌عنوان شهروند نمونه شناخته می‌شود و عرق زیادی به شهر و محل زندگی‌اش دارد. زهرا احدی، دغدغه‌اش حفظ محیط‌زیست است و برای نگهداشت این سرمایه از وقت و جان خود مایه می‌گذارد. این ساکن محله امیرآباد شمالی هر هفته خود را موظف می‌کند با قدم‌زدن در کوچه و خیابان‌های محله، فیلترهای سیگار را جمع و به مخزن زباله بسپارد. او با این کارش توانسته در محل سکونتش فرهنگ احترام به محیط‌زیست را نهادینه کند.

بانوی خستگی‌ناپذیر

نگاه ویژه‌ای به اطرافش دارد، آن هم در بین میلیون‌ها نفری که در این شهر زندگی می‌کنند و نسبت به سرنوشت فضای شهری کمتر تعصب دارند. زهرا احدی در برنامه روزانه‌اش پیاده‌روی را گنجانده است، اما نه صرفا برای حفظ سلامتش. او هر هفته ساعت‌ها وقت صرف می‌کند و با گشت وگذار در کوچه و خیابان‌های محله امیرآباد شمالی، باغچه‌ها، پیاده‌روها و خیابان‌ها را رصد می‌کند و اگر فیلتر سیگاری روی زمین افتاده باشد برمی‌دارد و به مخزن زباله می‌سپارد. حساسیت این بانو به جمع‌آوری فیلتر سیگار زیاد است، چرا که خوب می‌داند فیلترهایی که در طبیعت رها می‌شوند می‌توانند سال‌ها خاک و آب را آلوده کنند. هر هفته بین ۳۵۰ تا ۵۰۰ فیلتر سیگار توسط این بانوی دوستدار محیط‌زیست از محله امیرآباد شمالی جمع‌آوری می‌شود.

۳۵۰ تا ۵۰۰ فیلتر سیگار توسط زهرا احدی هر هفته از محله امیرآباد شمالی جمع می‌شود.

نتیجه یک اقدام محیط‌زیستی

این بانو که بیشتر اهل عمل است تا حرف، با رفتارش مسئولیت‌پذیری را به دیگر شهروندان یادآوری می‌کند. احدی می‌گوید: ترویج خوبزیستن به فرهنگ‌سازی نیاز دارد و این موضوع میسر نمی‌شود مگر با تکرار کردن کار درست. اینکه در حضور کسی که نه‌تنها سیگارش را روی زمین می‌اندازد، آن را برمی‌دارم، می‌تواند او را متقاعد کند که پس از این فیلتر سیگارش را روی زمین نیندازد؛ چراکه ممکن است شهروندی من را در حال پاکسازی باغچه یا پیاده‌رو از فیلتر سیگار ببیند و همین می‌تواند به او انگیزه بدهد یا برایش الهام‌بخش باشد که نسبت به محیط‌زیست خود دغدغه داشته باشد. هرگز از این کار خسته نشده‌ام، چون زمین خانه همه ماست و این جمله، پیام روشنی است برای همه که در حفظ این خانه مشترک، مسئولیم. در گذشته پیش می‌آمد که یکی از اهالی بی‌اعتنا فیلتر سیگارش را روی زمین می‌انداخت. الان در معازه‌های محله امیرآباد ظرف‌های کوچکی برای همین کار گذاشته شده است.

قدردان هستیم

فعالیت شهروند دوستدار محیط‌زیست باعث شده مدیران شهری قدردان زحماتش باشند. مجید بوربور، رئیس اداره محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری منطقه ۶ می‌گوید: اگر زهرا احدی را قهرمان محیط‌زیست معرفی کنیم، بیراه نگفته‌ایم. ما قدردان چنین اقدامات خودجوشی هستیم و از همه شهروندان می‌خواهیم از این الگوهای زیست‌مسئولانه درس بگیرند. از این رو اداره محیط‌زیست منطقه به پاس تلاش بی‌وقفه این شهروند نمونه او را تقدیر می‌کند.

جهان

برق خانگی جایگزین برق شهری

نیروگاه‌های تولید برق خورشیدی در اراضی بزرگ و مسطح ساخته می‌شوند، اما صفحه‌های کوچک جذب انرژی خورشیدی که روی سقف خانه‌ها نصب می‌شوند هم می‌توانند مصرف برق کلانشهرها را کاهش دهند. وقتی تعداد زیادی از خانه‌های یک شهر مجهز به صفحه‌های خورشیدی باشند می‌شود کاهش فشار بر شبکه برق را دید. تولید برق یک فعالیت اقتصادی و صنعتی محسوب می‌شود، اما در سال‌های اخیر شهرداری‌های کلانشهرهای جهان از تولیدکنندگان خانگی برق حمایت کرده‌اند تا با یادداری منابع برق را افزایش دهند و نیز با کاهش مصرف سوخت و انرژی به حفظ محیط‌زیست کمک کنند. اگر ساکنان یک شهر تولید برق خانگی را به‌عنوان یک رویه رایج بپذیرند، می‌توان به تحقق این اهداف امیدوار بود.

ویتنام

معاف از قوانین صنعتی

شهرداری پایتخت ویتنام، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر را به سمت نصب صفحه‌های خورشیدی روی پشت‌بام خانه‌های مسکونی هدایت می‌کند. برای این کار، قسمتی از مقررات و محدودیت‌های قانونی صنعتی حذف شده‌اند تا یک آیین‌نامه جداگانه برای حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر شهری ایجاد شود. برای ساخت نیروگاه تولید برق باید مجوزهای متعدد گرفته شود، اما خانه‌های مسکونی‌ای که سامانه خورشیدی با ظرفیت کمتر از ۱۰۰ کیلووات نصب کنند از قوانین صدور مجوز معاف هستند. این ساختمان‌ها در صورت داشتن شرایط لازم، هیچ محدودیتی در ظرفیت نصب‌شده ندارند. هدف شهرداری این است که ۵۰ درصد از ساختمان‌های اداری و ۵۰ درصد از خانه‌های مسکونی تا سال ۳۰۳۰، از انرژی خورشیدی تولید شده روی پشت‌بام استفاده کنند. همزمان شهرداری نیز به فکر تولید برق از نیروگاه بادی است.

خرید برق از خانه‌ها

میانگین طول عمر یک پنل خورشیدی در حال حاضر بین ۱۲ تا ۱۵ سال است، اما یک سامانه برق خورشیدی مسکونی می‌تواند ۱۰ یا ۲۰ درصد از برق اضافی خود را به شبکه ملی بفروشد و شرکت برق و پشتام هزینه برق خورشیدی محلی را مطابق با میانگین قیمت برق بازار در سال قبل پرداخت خواهد کرد. در این صورت مردم نه‌تنها در هزینه‌های برق خود صرفه‌جویی می‌کنند، بلکه سرمایه‌گذاری خود را در سیستم برق خورشیدی پشت‌بام تنها پس از یک‌سال بازیابی می‌کنند. برای تأسیسات بزرگ‌تر از ۱۰۰۰ کیلووات که در آن برق تولید شده به شرکت ملی برق فروخته می‌شود، رعایت قوانین برنامه‌ریزی برق و گرفتن مجوز نیرو گاه لازم خواهد بود. در سال ۲۰۱۹، پشتام از نایلند به‌عنوان کشوری با بیشترین ظرفیت نصب شده برای انرژی خورشیدی و بادی در جنوب‌شرقی آسیا پیشی گرفت.

آفریقای جنوبی

تولید به جای قطع برق

استفاده از انرژی خورشیدی در شهر کیپ‌تاون کشور آفریقای جنوبی از وقتی مورد توجه ساکنان قرار گرفت که برنامه قطع برق چرخشی ایالت افزایش پیدا کرد. شرکت خصوصی برق شهر را تامین می‌کرد از سال ۲۰۲۳ دیگر قادر به تامین برق تمام شهر و مناطق حاشیه‌ای به‌صورت مداوم نبود و بعضی از ساکنان که خانه‌های بزرگ‌تر داشتند، تصمیم گرفتند به جای روشن کردن موتور برق، از فناوری صفحه‌های خورشیدی استفاده کنند. علاوه بر این، قیمت برق در این شهر زیاد بود؛ زیرا بخش زیادی از آن از تولیدکنندگان خصوصی تامین می‌شد. از طرف دیگر خانواده‌ها باید هزینه نصب پنل‌های خورشیدی، اینورتر و باتری‌ها را پرداخت می‌کردند و سپس برای شرکت در طرح بازخرید، لازم بود یک تخته دوطرفه خریداری کنند که جریان ورودی و خروجی را اندازه‌گیری کند. حالا شهرداری برق تولید شده را از مالکان می‌خرد و قیمت هر کیلووات ساعت برق هنگام خرید معادل ۳ تا ۴۰ درصد قیمت فروش همان مقدار برق است. بعضی از مالکان به همین دلیل انگیزه زیادی دارند که برق مورد نیاز خودشان را تولید کنند و از شبکه برق شهر مستقل باشند.

رونق بازار برق خورشیدی

قیمت صفحه‌های خورشیدی در آفریقای جنوبی قبلا زیاد بود، ولی از زمانی که خرید آنها افزایش پیدا کرد، تولیدکنندگان و نصاب‌ها هم شروع به کار کردند و قیمت کمتر شد. حالا موضوع مهارت نصاب‌ها و خدمات پس از فروش است. زمستان‌ها‌ها برای چند هفته متوالی ابری و بارانی است و باید از شبکه برق ایالت استفاده کرد، اما مهم‌ترین زمانی که برق تولیدی خانه‌ها کاربرد پیدا می‌کند در گرمای تابستان یعنی زمان روشن کردن سامانه‌های خنک‌کننده است. شورای شهر کیپ‌تاون برخی آیین‌نامه‌های ساختمانی درباره سازه‌های انرژی تجدیدپذیر را تغییر داده است تا نصب پنل‌های سقفی خورشیدی به اشکال مختلف ممکن باشد.